

SAGSGENPART

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Karen Rønde
Advokat

J.nr. 017925-0009 sbe/lea

T +45 72 27 36 07
kro@bechbruun.com

8. april 2008

Klage over afslag på distributionsstøtte

Klagens indhold

På vegne af metroXpress A/S ("metroXpress") skal jeg klage over Fordelingsudvalgets (under Kulturministeriet) afslag (endeligt) af 8. februar 2008 på metroXpress' ansøgning af 3. december 2007 om distributionsstøtte for 2008.

Efter metroXpress' opfattelse har Fordelingsudvalget med sit afslag tilsidesat gældende ret. Dertil kommer, at hele forløbet i forbindelse med behandlingen af metroXpress' ansøgning(er) i henhold til lov om tilskud til distribution dagblade (lov nr. 570 af 9. juni 2006) har været nærmest farceagtigt og dermed ikke en offentlig forvaltning værdig.

Nedenfor gennemgås sagens forløb og de vigtigste dokumenter, som også er vedlagt denne klage.

Klager

metroXpress er en gratisavis, der distribueredes i abonnement indtil lov nr. 570 af 9. juni 2006 ikrafttræden og uddeles i trafikken. metroXpress husstandsomdeles ikke. Dagbladet udkom første gang i Danmark i 2001 og har frem til 1. januar 2007 som dagblad modtaget portostøtte til abonnements-distributionen under Færdselsstyrelsens ordning.

Indklagede

Fordelingsudvalget er nedsat af Kulturministeren i henhold til lov nr. 570 af 9. juni 2006 og har til opgave at træffe afgørelser om ydelse af tilskud til distribution af dagblade i abonnement, jf. nærmere lovens kapitel 3. Biblioteksstyrelsen fungerer som udvalgets sekretariat. Med virkning fra 1. februar 2008 er Mediesekretariatet og Biblioteksstyrelsen fusioneret til "Styrelsen for bibliotek og medier". Fordelingsudvalget træffer endelig administrativ afgørelse.

1. Klagens baggrund

1.1 metroXpress godkendes som et dagblad af Færdselsstyrelsen

Før lov nr. 570 af 9. juni 2006 trådte i kraft, kunne dagblade distribueres via Post Danmark A/S til en særlig lav takst, hvis udgiveren var godkendt af Færdselsstyrelsen. For at opnå godkendelse skulle en række betingelser være opfyldt. Dagbladet skulle bl.a. (i) udgives med vedvarende levering for øje, (ii) udkomme mindst fem på hinanden følgende hverdage pr. uge, (iii) hvert nummer skulle være på mindst fire sider og have samme udgiver og (iv) dagbladet måtte ikke udelukkende eller i overvejende grad have til formål at sprede reklame eller meddelelser til forretningsforbindelser. Uopfordret gratisudsendelse faldt derimod udenfor tilskudsordningen.

metroXpress godkendes af Færdselsstyrelsen, og dagbladet distribueres frem til lov nr. 570 af 9. juni 2006's ikrafttræden 1. januar 2007 til den særlige lave takst.

1.2 Bladtilskudsordningen ændres

I 2004 nedsatte Regeringen et udvalg, der bl.a. skulle undersøge de mulige konsekvenser ved en omlægning af distributionstilskuddet og risikoen for et stigende udgiftspres på ordningen fra gratisaviserne.

1.2.1 Rapport om tilskud til befordring af dagblade

Dagblad

I november 2005 afleverede udvalget rapport om tilskud til befordring af dagblade ("Rapporten"), jf. **bilag 1**. Rapporten beskæftiger sig med, hvad der forstås ved et dagblad, jf. s. 27 og s. 51. Et dagblad er som udgangspunkt en udgivelse, (i) der udkommer mindst fem på hinanden følgende dage, (ii) er kendetegnet ved at rette sig mod en bred læserkreds, samt (iii) indeholder aktuelt nyhedsstof inden for et bredt emneområde.

Abonnement

Rapporten opererer også med begrebet "abonnementskriterium", jf. s. 28 og s. 51, der fastslår, at der for det første skal være tale om en aftale mellem en udgiver og en slutbruger og for det andet, at aftalen skal være frivillig og uafhængig af fx foreningsmedlemskab.

Gratisaviser

Rapporten behandler særskilt gratisaviser og nævner eksplicit metroXpress og Urban, jf. s. 29 f. Rapporten indeholder argumenter både for og imod indførelse af et betalingskrav, som betingelse for at kunne opnå distributionsstøtte. Imod indførelsen taler, at forbrugerne stilles ringere, da de enten vil blive nødt til at betale en højere pris eller vælge at opsiges deres abonnement.

Rapporten konkluderer, at indførelse af et betalingskrav ikke kan anbefales, fordi det kan være vanskeligt at begrunde, hvorfor et dagblad, der i øvrigt er identisk med et andet dagblad, ikke kan blive tilskudsberettiget, blot fordi det udbydes i abonnement gratis eller til en lav pris, jf. s. 49.

1.2.2 Lovforslag 187 om tilskud til distribution af dagblade

Med afsæt i Rapporten fremsætter kulturministeren den 29. marts 2006 forslag til lov om tilskud til distribution af dagblade, jf. **bilag 2**.

Dagblad

Lovforslaget fulgte Rapportens definition af et dagblad, jf. pkt. 2.1, samt opstillede nogle mindstekrav til andelen af dagbladets redaktionelle stof, jf. s. 10 i lovforslaget.

Abonnement

Også ved definitionen af abonnement tog lovforslaget udgangspunkt i Rapporten, jf. pkt. 2.2. Ved et abonnement forstås (i) en aftale mellem abonnent og udgiver, der frit kan opsiges og (ii) aktivt fornys mindst én gang årligt, jf. s. 11 i lovforslaget.

Gratisaviser

Rapportens overvejelser og konklusion, jf. pkt. 2.3, angående gratisaviser blev gengivet i lovforslaget, jf. s. 6. Intet sted i lovforslaget fremgår det, at gratisaviser, der distribueres i abonnement, ikke er tilskudsberettigede. Tværtimod. Af lovforslagets § 3, stk. 2, fremgår, at hverdags-eksemplarer, der distribueres i abonnement, er tilskudsberettiget. Heller ikke i vurderingen af lovforslagets økonomiske konsekvenser fremgår det, at nogen af de eksisterende støttemodtagere, herunder metroXpress, ikke ville være tilskudsberettiget under den nye ordning. Opfyldte gratisavisen dagblads- og abonnementsdefinitionerne, ville dagbladet være tilskudsberettiget efter lovforslaget.

Udvalgsspørgsmål

I forbindelse med lovforslagets behandling stilles kulturministeren en række spørgsmål. Et af spørgsmålene vedrører spørgsmålet om, hvorvidt dagblade efter den nye model vil miste hele deres distributionstilskud. Kulturministeren svarer ikke konkret på spørgsmålet, men henviser til Rapporten og fremhæver, at denne ved formuleringen af sin anbefaling har lagt afgørende vægt på, at den foreslåede ordning ikke som noget givent vil føre til lukning af flere dagblade, jf. spørgsmål 4, **bilag 3**.

På spørgsmålet om, hvorvidt husstandsomdelte gratisaviser vil være omfattet af loven, svarer ministeren, at disse aviser ikke vil være omfattet af loven, idet loven forudsætter, at omdelingen er baseret på en abonnementsordning, jf. spørgsmål 7, bilag 3. I svaret tilføjes, at abonnementsbegrebet forstås således, at dagbladet ikke leveres til den pågældende modtageradresse, hvis aftale ikke er indgået. Hvis en avis "således" omdeles generelt, uanset om der er indgået aftale med modtageren, vil avisen ikke være omfattet af den nye tilskudsordning. Ministeren ville altså undgå den situation, at en gratisavis, der i forvejen ville blive husstandsomdelt, pludselig kunne opnå støtte, hvis avisen indgik aftale med modtagerne.

Også spørgsmål 8, jf. bilag 3, behandler spørgsmålet om landsdækkende, gratis, husstandsomdelte dagblade. Ministeren henviser i begyndelsen af svaret til spørgsmål 7, "hvoraf (det) fremgår, at en husstandsomdelt gratisavis ikke vil være omfattet af lovforslagets tilskudsordning, såfremt avisen omdeles generelt, uanset om der er indgået aftale med modtageren". Og ministeren fortsætter "Forudsættes det, at der er tale om en avis leveret i abonnement, og som ikke husstandsomdeles generelt...."

Betænkning

Den 24. maj 2006 afgav kulturudvalget betænkning, jf. **bilag 4**. Det fremhæves heri af Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Enhedslisten, at *husstandsomdelte* gratisaviser ikke vil blive omfattet af ordningen.

Vedtagelse

Den 2. juni 2006 vedtages lovforslaget. Lov nr. 570 af 9. juni 2006 vedlægges som **bilag 5**.

1.3 Ansøgning om distributionstilskud for 2007

Ansøgning

Da metroXpress er et dagblad, søger dagbladet inden fristens udløb den 1. november 2006 i tillid til lovens ordlyd om distributionstilskud til de dagblade, der distribueres i abonnement. Den bekendtgørelse, der nærmere skulle fastsætte reglerne om udformningen af tilskudsordningen, er ikke udstedt på dette tidspunkt. metroXpress – og andre ansøgere – har altså ikke mulighed for at gøre sig bekendt med den nye ordnings nærmere regler forud for ansøgningen. Biblioteksstyrelsen har udarbejdet en vejledning, jf. **bilag 6**, som dog ændres undervejs. Intet sted i denne vejledning fremgår det, at et dagblad, der ønsker tilskud til distribution af dagblade i abonnement, ikke kan modtage dette. Efter modtagelse af metroXpress' ansøgning har Biblioteksstyrelsen nogle supplerende spørgsmål. Biblioteksstyrelsen beder bl.a. metroXpress bekræfte, at abonnenter hos metroXpress opfylder lovens abonnentsdefinition. metroXpress bekræfter naturligvis dette.

Afslag

Ved brev af 20. december 2006 (fejlagtigt dateret 20. december 2007) modtager metroXpress afslag, jf. **bilag 7**. Begrundelsen – som er meget kort – lyder på, at metroXpress ikke opfylder betingelserne i bekendtgørelsens § 1, stk. 7, "idet bladet distribueres generelt, dvs. uanset om der er indgået aftale mellem en udgiver og modtager." Bekendtgørelsen vedlægges som **bilag 8**. metroXpress, som tidligere har fået støtte, modtager et afslag, hvis hjemmel findes i en bekendtgørelse, som metroXpress ikke kender indholdet af, før afslaget modtages. Bekendtgørelsen er udstedt efter, at ansøgningerne er indgivet. metroXpress sidder tilbage med den fornemmelse, at bekendtgørelsen er udformet, således at den kan danne grundlag for et afslag til dagbladet.

Klage

metroXpress klager den 9. januar 2007 over afslaget, jf. **bilag 9**. metroXpress beder om foretræde for Fordelingsudvalget med henblik på at forklare udvalget, at man ikke finder, der er hjemmel til at give afslag. Et ønske, der efterfølgende gentages telefonisk, men ikke imødekommes.

Afvisning af klage

Ved brev af 9. februar 2007 afvises klagen, jf. **bilag 10**. Fordelingsudvalget henviser til § 1, stk. 7, i bekendtgørelse nr. 1508 af 14. december 2006. Hvor hjemlen er til denne bestemmelse vides ikke. Muligvis skal støtte til Fordelingsudvalgets opfattelse findes i Kulturministerens svar på spørgsmål 7, men efter metroXpress' opfattelse, indeholder dette svar på ingen måde hjemmel til at give afslag på en ansøgning om tilskud til distribution af dagblade i abonnement, alene fordi dagbladet også uddeles ved trafikknudepunkter. Vel at mærke en uddeling, hvortil der naturligvis ikke søges om distributionstilskud.

1.4 Manglende hjemmel

Efter metroXpress' opfattelse fandtes der ikke hjemmel til at give afslag. Intet sted i loven, dens forarbejder eller andet sted fremgår det, at en avis, der opfylder dagblads- og abonnementsdefinitionen ikke kan modtage tilskud til distributionen i abonnement, alene fordi avisen også uddeles ved trafikknudepunkter. En uddeling, der vel at mærke ikke søges om tilskud til. At konsekvensen af uddeling ved trafikknudepunkter skulle være, at avisens øvrige distribution til abonnenter ikke som hidtil kan opnå støtte, fremgår intet sted. Hvis alene det faktum, at en avis også uddeles gratis, fx også i markedsføringsøjemed, gør at avisens distribution til abonnenter ikke er tilskudsberettiget, vil Fordelingsudvalgets fortolkning betyde, at en række af de store landsdækkende aviser heller ikke vil kunne modtage tilskud til distributionen til abonnenter.

Hverken Folketing eller offentlighed har haft et grundlag for at vurdere indhold og konsekvenser af Fordelingsudvalgets fortolkning af bekendtgørelsens § 1, stk. 7, samt dennes indhold.

Dertil kommer, at de økonomiske konsekvenser af afslaget er betydelige. Ej heller dette blev lovgiver eller offentlighed gjort opmærksom på i L 187. Det fremgår nemlig ikke af lovforslagets samlede vurdering af lovens konsekvenser. Her oplyses alene, at nogle dagblads udgivere vil modtage et større tilskud, mens andre vil opleve en tilskudsreduktion. Også dette er særdeles betænkeligt.

Af § 16, stk. 1, i Statsministeriets cirkulære nr. 159 af 16. september 1998 om bemærkninger til lovforslag fremgår, at lovforslagets bemærkninger, "... bør udformes således, at de over for Folketingets medlemmer og offentligheden uddyber lovforslagets indhold og giver et fyldestgørende grundlag for at vurdere forslagens begrundelse og forventede virkninger." Af L 187 fremgår klart, at gratisaviser er omfattet af tilskudsordningen, hvis avisen er et dagblad, der distribueres i abonnement. Begge betingelser opfylder metroXpress.

Dertil kommer, at forskrifter, der skal have retlig bindende virkning for borgere og virksomheder, skal have hjemmel i lov. En bekendtgørelse må derfor alene indeholde bestemmelser, som har hjemmel i bemyndigelsesbestemmelsen. Dette gælder særligt jo mere indgribende reglerne er.

1.5 Henvendelse til Folketingets kulturudvalg og ændring af bekendtgørelsen

Uanset metroXpress opfyldte lovens formelle krav til modtagelse af distributionstilskud, afslog Fordelingsudvalget dagbladets ansøgning om tilskud for 2007. Fordelingsudvalgets begrundelse for afslaget var, at metroXpress ikke opfyldte bestemmelsen i bekendtgørelsen nr. 1508 af 14. december 2006 om tilskud til distribution af dagblade, § 1, stk. 7, (bekendtgørelsen blev

først udstedt efter ansøgningsfristens udløb), "idet bladet distribueres generelt, dvs. uanset om der er indgået en aftale mellem en udgiver og en modtager".

Da § 1, stk. 7, i bekendtgørelsen – og Biblioteksstyrelsens fortolkning heraf – efter metroXpress' opfattelse ikke havde hjemmel i lov om tilskud til distribution af dagblade og forarbejderne hertil, fremsendte metroXpress den 7. maj 2007 en redegørelse til Folketingets Kulturudvalg vedrørende de problemer, som udmøntningen af den nye lov havde medført, jf. **bilag 11**. Redegørelsen fra metroXpress gav anledning til et spørgsmål til Kulturministeren, der svarede Folketingets Kulturudvalg den 26. september 2007. Med sit svar støttede Kulturministeren de synspunkter, der fremkom i metroXpress' redegørelse af 7. maj 2007. På denne baggrund blev det besluttet at ændre bekendtgørelsens § 1, stk. 7, således at bestemmelsen kom i overensstemmelse med loven og dennes forarbejder.

I forbindelse med Kulturministeriets overvejelser om ændring af bekendtgørelsen indhentes Fordelingsudvalgets kommentarer, jf. brev fra Fordelingsudvalget af 20. september 2007, jf. **bilag 12**. Som det fremgår, afviste Fordelingsudvalget endnu engang at genoptage metroXpress-sagen. Yderligere anførtes "til orientering", at udvalget var bekendt med, at udvalgets sekretariat ved en stikprøve i august 2007 havde konstateret, at metroXpress ikke opfyldte kravet om, at mindst halvdelen af dagbladets indhold skulle være redaktionelt stof. Det henstår i det uvisse, hvorfor Fordelingsudvalget foretager stikprøver af et dagblad, som ikke kunne modtage tilskud, allerede fordi det ikke opfyldte bekendtgørelsen § 1, stk. 7. Det bekymrer i særlig grad metroXpress, at Fordelingsudvalget i brevet mere end antyder, at metroXpress fortsat kan forvente at modtage afslag på ansøgning om distributionstilskud, selvom § 1, stk. 7, måtte blive ændret.

Som følge af afslaget på ansøgningen om distributionsstøtte for 2007 var metroXpress nødsaget til at opgive sin abonnementsportefølje og nedlægge abonnementsafdelingen – med ganske betydelige omkostninger og indtægtstab til følge. I forbindelse med overvejelserne om en resourcekrævende genetablering af abonnementsordningen i 2008 var det derfor af central betydning for metroXpress, at kriterierne for tildeling af distributionstilskud fremover blev så klare, at man kunne tilrettelægge abonnementsvirksomheden i tillid hertil. For at undgå den situation, at Biblioteksstyrelsen fortsat skulle afvise metroXpress' ansøgning, nu blot med henvisning til bestemmelsen om redaktionelt indhold, henstillede metroXpress derfor i sit hørings svar af 14. november 2007, jf. **bilag 13**, at det af retssikkerhedsmæssige grunde klart kom til at fremgå af bekendtgørelsen, hvorledes vurderingen af et dagblads indhold skal foretages. Dette blev uddybet i e-mail af 22. november 2007, jf. **bilag 14**. metroXpress' henstilling blev ikke imødekommet.

Det er bemærkelsesværdigt, at man ikke finder anledning til at foretage præciseringer, der imødekommer disse retssikkerhedsmæssige problemer, mens man på andre områder foretager ændringer, der tog højde for interesser hos medlemmer af Danske Dagblades Forening. Eksempelvis er der nu indføjet den undtagelse i bekendtgørelsen, at et dagblad er tilskudsberettiget, selvom dagbladet i forbindelse med kampagner husstandsomdeles en eller to gange om ugen., jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 8. Dette stykke blev indsat efter ønske fra Dansk Dagblades Forening, som bl.a. har et jysk medlem, der har en sådan praksis.

Tildeling af distributionsstøtte skal ske på objektive og ikke-diskriminerende vilkår. Dette gælder al statsstøtte, under hvilken distributionsstøtte henregnes – og skal sikre, at konkurrencen på det relevante marked ikke forvrides. Ved at kræve, at ansøgere allerede på ansøgningstidspunktet skal opfylde samtlige betingelser, favoriserer Fordelingsudvalget de allerede etablerede traditionelle dagblade.

EU-Kommissionen godkendte i oktober 2006 den nye danske støtteordning. metroXpress bekendt har den danske regering på intet tidspunkt over for EU-Kommissionen sondret mellem dagblade i abonnement og gratisaviser i abonnement – eller på anden måde gjort opmærksom på, at gratisaviser – som jo konkurrerer med de etablerede dagblade – ville blive diskvalificeret som ansøger, allerede fordi de også uddeles gratis i trafikknudepunkter, som det var tilfældet med metroXpress i 2006, jf. bilag 7. Det skal understreges, at metroXpress i sin ansøgning for 2007 naturligvis ikke søgte om tilskud til uddeling af dagbladet i trafikken, men alene til distribution af dagbladet til abonnenter.

I øvrigt bemærkes, at Danske Dagblades Forening, der på intet tidspunkt har lagt skjul på, at man ikke ønsker, at metroXpress får distributionsstøtte, har indstillingsret til Fordelingsudvalget.

2. Forløbet i forbindelse med ansøgning om distributionsstøtte for 2008

Ansøgning

Inden ansøgningsfristens udløb den 3. december 2007 ansøger metroXpress om distributionsstøtte for 2008.

Afslag

Ved brev af 18. december 2007 afslår Fordelingsudvalget ansøgningen, jf. **bilag 15**. Fordelingsudvalget henviser i afslaget til bekendtgørelse nr. 1310 af 26. november 2007, som vedlægges som **bilag 16**.

Klage

metroXpress klager den 14. januar 2008 over afslaget, jf. **bilag 17**. metroXpress gentager i klagen sit ønske om at få foretræde.

Afvisning af klage

I brev af 8. februar 2008 afvises metroXpress' klage, jf. **bilag 18**. Fordelingsudvalgets hovedargument synes at være, at da metroXpress ikke opfyldte ansøgningsbetingelserne på "ansøgningstidspunktet", er dagbladet ikke støtteberettiget. Ansøgningstidspunktet var den 3. december 2007, men de dagblade som Fordelingsudvalget henviser til i sit afslag af 18. december 2007 er fra 29.8., 30.8., 31.8., 8.10. og 9.10. 2007 – og ligger dermed tidsmæssigt et stykke fra ansøgningstidspunktet. Endnu engang afvises ønsket om foretræde. Fordelingsudvalget anfører i brevet side 2, at "*Såfremt det retlige grundlag for at kunne modtage tilskud er opfyldt af metroXpress, vil metroXpress kunne få tilskud, så snart der er registreret abonnenter i tilskudsåret*". Dette må betyde, at en ansøger – som også anført af metroXpress – ikke kan pålægges at skulle opfylde tilskudsbetingelserne på det tidspunkt, hvor der ansøges om tilskud, men naturligvis alene i året, hvor der modtages tilskud.

3. Manglende hjemmel samt kritik af Fordelingsudvalget

Fordelingsudvalgets afslag af 8. februar 2008 begrundes med, at metroXpress ikke opfylder kravet i bekendtgørelse om tilskud til distribution af dagblade nr. 1310 af 26. november 2007 ("bekendtgørelsen"), bilag 16, § 1, stk. 2, nr. 3, hvorefter mindst halvdelen af dagbladets indhold skal være redaktionelt stof. Grundlaget for afslaget, som betyder, at metroXpress fortsat ikke får andel i de mange millioner kroner, der tildeles dagblade, er en gennemgang af fem eksemplarer af metroXpress fra efteråret 2007. metroXpress finder ikke, at der er hjemmel i lovgivningen til at afslå en ansøgning på dette grundlag.

I bekendtgørelsen stilles der krav om, at mindst halvdelen af dagbladets indhold skal bestå af redaktionelt stof. Det forudsættes derimod ikke, at hvert enkelt eksemplar af dagbladet skal opfylde dette krav. Det vil da også være i overensstemmelse med loven og forarbejderne, at et dagblad bevarer distributionstilskuddet, selvom det i visse perioder - herunder f.eks. i forbindelse med folketingsvalg eller udsalg - udvider andelen af annoncer, når blot dagbladet samlet i tilskudsåret har en andel af redaktionelt stof, der ligger over 50 %. Kravet om redaktionelt indhold på over 50 % er nyt i forhold til den gamle ordning.

Formålet med tilskudsordningen er at fremme flerheden og mangfoldigheden af dagblade samt udbredelsen heraf, jf. lovens § 1, stk. 2. Fordelingsudvalgets fortolkning af kravet er hverken rimelig eller saglig over for et dagblad, der i mange år har opfyldt Færdselsstyrelsens dagbladsdefinition. Fra den ene dag til den anden går metroXpress fra at være et støtteberettiget dagblad til det modsatte med et tab af millioner i distributionsstøtte til følge, vel at mærke uden at metroXpress har forandret sig. En så indgribende konsekvens, må have klar hjemmel. Efter metroXpress' opfattelse findes denne ikke.

For så vidt angår fremgangsmåden ved behandling af ansøgning om distributionstilskud er det metroXpress' opfattelse, at det vil være uhjemlet og retsstridigt, hvis nogle få eksemplarer af dagbladet fra 2007 kommer til at tjene som et væsentligt - endsige det eneste - grundlag for vurdering af dagbladets ansøgning om tilskud for 2008. Tildeling af distributionstilskud for et givet kalenderår må baseres på, om dagbladet opfylder betingelserne for at modtage tilskud i det pågældende kalenderår. Opfylder dagbladet lovens kriterier, har metroXpress et retskrav på at få andel i de midler, der er afsat til distributionstilskud for det år, der ansøges for.

metroXpress har i mange år modtaget portostøtte. metroXpress blev godkendt af Færdselsstyrelsen som et dagblad, da metroXpress - dengang som nu - udgives med vedvarende levering for øje, udkommer mindst fem på hinanden følgende hverdage pr. uge og har mindst fire sider og samme udgiver. metroXpress indrettede sin virksomhed i tillid til godkendelsen.

metroXpress er af den opfattelse, at fratages en virksomhed offentlig støtte, som virksomheden har modtaget i mange år, skal hjemlen hertil være særdeles klar. Denne klare hjemmel findes efter metroXpress' opfattelse ikke. Dertil kommer, Fordelingsudvalget sætter skøn under regel ved fast at gennemgå fem dagblade forud for afgørelsen af, hvorvidt et dagblad er støtteberettiget. En sådan fast praksis bør have klar hjemmel i lov eller bekendtgørelse - som anbefalet af

metroXpress. Fordelingsudvalgets særdeles vidtgående fortolkning af bekendtgørelsen – hvorefter alene en gennemgang af fem aviser danner grundlag for et afslag på et millionbeløb - er uhjemlet.

metroXpress oplyser i sin ansøgning, at dagbladet i 2008 vil tilrettelægge det redaktionelle indhold af dagbladet på en sådan måde, at samtlige kriterier for tildeling af distributionstilskud er opfyldt. I relation til modtagelse af distributionstilskud må metroXpress behandles på samme måde som et dagblad, der igangsætter sin virksomhed pr. 1. januar 2008, og som derfor alene skal bedømmes på grundlag af oplysningerne om dagbladets forventede redaktionelle indhold og det forventede antal abonnenter i 2008. Skulle det efterfølgende vise sig, at dagbladet ikke lever op til disse oplysninger, vil der kunne foretages den relevante regulering af tilskudsbeløbet – eller eventuelt helt bortfald heraf – i overensstemmelse med bekendtgørelsens § 10 om endelig udbetaling af tilskud.

Fordelingsudvalget anfører i afslaget, at støtte ikke kan gives på baggrund af udokumenterede hensigtserklæringer. Konsekvensen af dette synspunkt er bl.a.:

- (i) at intet nystartet dagblad vil kunne modtage tilskud, og
- (ii) at ansøgere, i året forud for det kalenderår, hvortil der søges om støtte, skal opfylde samtlige betingelser i loven og bekendtgørelsen.

Denne indskrænkende og bebyrdende fortolkning har ikke hjemmel. Tværtimod fremgår det af lovens forarbejder, at blade, der opstår efter ordningens ikrafttræden, kan modtage tilskud. Det fremgår ingen steder, at et dagblad i et helt år forud for en ansøgning skal opfylde samtlige krav. Et sådant krav ville da heller ikke være rimeligt eller sagligt. Et nyt dagblad vil alene kunne ansøge på baggrund af hensigtserklæringer – ligesom metroXpress.

Efter metroXpress' opfattelse har Fordelingsudvalgets behandling af metroXpress udviklet sig til lidt af en farce med store omkostninger for metroXpress - og tilliden til Fordelingsudvalget.

Medmindre metroXpress - uden at få en krone i støtte - genetablerer sin abonnementsvirksomhed i året forud for støtteåret, vil metroXpress efter Fordelingsudvalgets afgørelse - aldrig kunne modtage støtte. Efter metroXpress' opfattelse er dette ikke i overensstemmelse med lovgivningen og dennes forarbejder.

metroXpress er ikke en døgnflue, der forsøger at lukrere på en støtteordning. metroXpress har i Danmark eksisteret siden 2001 og har dermed bevist sin levedygtighed. Dertil kommer, at dagbladet – af en anden offentlig myndighed, nemlig Færdselsstyrelsen som indtil 1. januar 2007 administrerede den gamle støtteordning – modtog støtte til distributionen af dagbladet til sine abonnenter. Det fremgår intet sted – hverken af lovens eller dennes forarbejder, at gratisaviserne var undtaget fra den nye ordning. Tværtimod fremgår det eksplicit af lovens forarbejder, at også gratisaviser skal kunne få støtte.

metroXpress har i mange år indrettet sin virksomhed i tillid til at modtage offentlig støtte til distribution til dagbladets abonnenter. Det må derfor kræve en særlig klar lovhjemmel, pludselig at

standse en sådan støtte, når dagbladet ikke har forandret sig. Efter metroXpress' opfattelse eksisterer denne klare hjemmel ikke. Derfor denne klage.

*****

metroXpress stiller sig naturligvis til rådighed for besvarelse af spørgsmål eller deltagelse i møde, hvis Ombudsmanden måtte finde det hensigtsmæssigt.

Med venlig hilsen
Søren Riis, adm. direktør metroXpress A/S

Strange Beck og Karen Rønde

Bilagsoversigt

- Bilag 1 Rapport om tilskud til befordring af dagblade, november 2005
- Bilag 2 Lovforslag 187 om tilskud til distribution af dagblade, 29. marts 2006
- Bilag 3 Kulturministerens svar på spørgsmål 4, 7 og 8 (L 187), 16. og 18. maj 2006
- Bilag 4 Betænkning (L187), 24. maj 2006
- Bilag 5 Lov nr. 570 af 9. juni 2006
- Bilag 6 Vejledning om distributionstilskud fra Dagbladspuljen, 30. august og 23. oktober 2006
- Bilag 7 Biblioteksstyrelsens afslag på metroXpress' ansøgning for 2007, 20. december 2006 (fejlagtigt dateret 20. december 2007)
- Bilag 8 Bekendtgørelse nr. 1508 om tilskud til distribution af dagblade af 14. december 2006
- Bilag 9 metroXpress' klage, 9. januar 2007
- Bilag 10 Fordelingsudvalgets afvisning, 9. februar 2007
- Bilag 11 metroXpress' redegørelse til Folketingets kulturudvalg, 7. maj 2007
- Bilag 12 Kulturministerens kommentarer til metroXpress' henvendelse, 27. september 2007
- Bilag 13 metroXpress hørings svar til ændret bekendtgørelse, 14. november 2007
- Bilag 14 metroXpress' opfølgning på hørings svar, 22. november 2007
- Bilag 15 Fordelingsudvalgets afslag på metroXpress ansøgning for 2008, 18. december 2007
- Bilag 16 Bekendtgørelse nr. 1310 om tilskud til distribution af dagblade af 26. november 2007
- Bilag 17 metroXpress' klage, 14. januar 2008
- Bilag 18 Fordelingsudvalgets fastholdelse af afslag, 8. februar 2008